

RIAM

REȚEAUA INCUBATOARELOR
DE AFACERI DIN MOLDOVA

2017

RAPORT

ACTIVITATEA REȚELEI INCUBATOARELOR DE
AFACERI DIN MOLDOVA

INTRODUCERE

Rețeaua Incubatoarelor de Afaceri din Moldova (RIAM), creată cu suportul financiar și tehnic al Uniunii Europene, este o platformă de cooperare instituită printr-o înțelegere benevolă a membrilor săi pentru a promova rolul Incubatoarelor de Afaceri în dezvoltarea economică și recunoașterea acestora la nivel național și internațional.

RIAM ofera membrilor sai:

- posibilitatea de a implementa în comun și cu eficiență sporită proiecte și programe de dezvoltare;
- facilitarea schimbul de experiență și bune practici;
- putere reprezentativă în negocierile cu statul și alți actori relevanți de dezvoltare;
- suport și consultanță privind soluționarea problemelor confruntate.

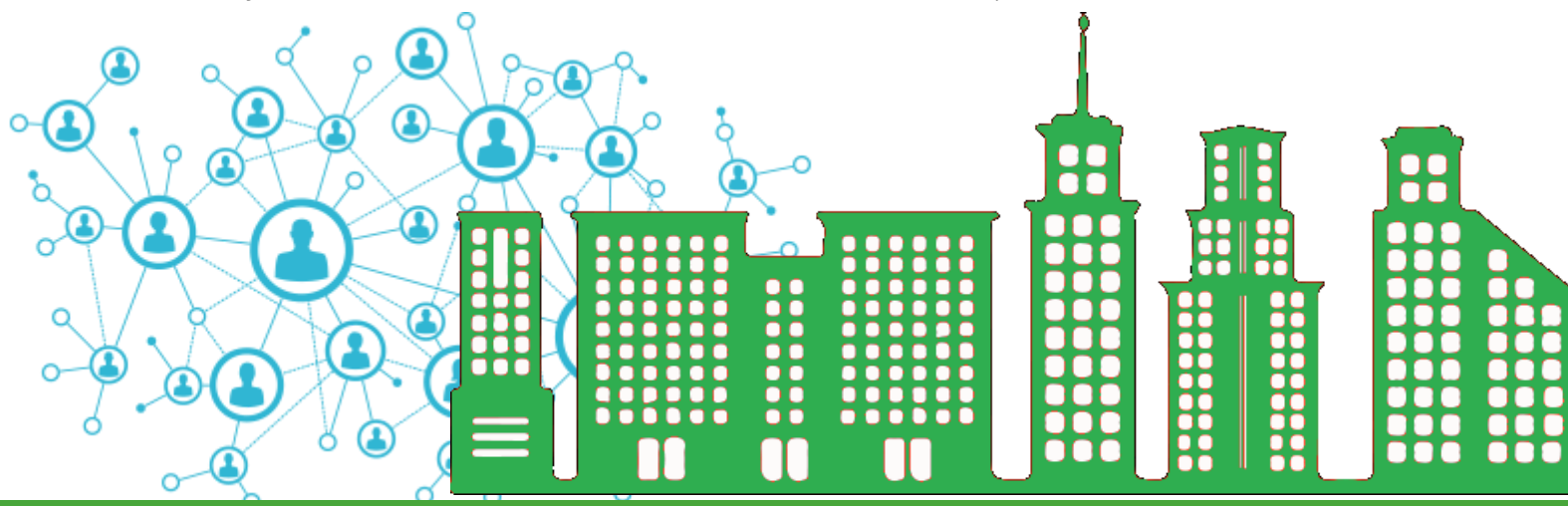
RIAM contribuie la:

- promovarea principiilor de incubare a afacerilor în rândul populației și în special a antreprenorilor începători;
- extinderea capacităților de dezvoltare a Incubatoarelor de Afaceri și a rezidenților lor;
- consolidarea capacității de absorbție și utilizare eficientă a fondurilor publice / donatoare.

Dezvoltarea Rețelei Incubatoarelor de Afaceri în raioanele republicii, este una din prioritățile Guvernului RM de dezvoltare a infrastructurii de suport în afaceri adecvate necesităților mediului de afaceri, în deosebi din zonele rurale.

Membrii fondatori ai RIAM sunt Incubatoarele de Afaceri din raioanele Soroca (IAS), Ștefan Vodă (IASV), Leova (IAL), Rezina (IAR), Sângerei (IASg), Dubăsari (IARD) și Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM).

RIAM este o rețea deschisă pentru toate Incubatoarele de Afaceri din Moldova, companiile de consultanță, donatori și instituții de finanțare, organizații de suport în afaceri naționale și din exteriorul țării, precum și pentru persoane fizice cu o vastă experiență în domeniul antreprenorial.

Conceptul incubatorului de Afaceri

Incubatorul de afaceri este o organizație concepută cu scopul de a sprijini atât înființarea cu succes a întreprinderilor, cât și dezvoltarea viitoare a acestora. De cele mai multe ori, incubatorul pune la dispoziție infrastructura fizică necesară derulării afacerilor, servicii de consultanță în afaceri adaptate la specificul fiecărei societăți și oportunități pentru stabilirea de contacte (networking).

Incubatoarele sunt de mai multe feluri, ele variind în special în funcție de sfera programelor de incubare pe care le oferă, de organizarea lor internă, de sectorul economic în care sunt specializate și de tipul de clienți cărora le sunt oferite serviciile.

Pe parcursul anilor 2011-2017 Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii în parteneriat cu Ministerul Economiei, administrația publică locală, cu suportul financiar al Uniunii Europene, în baza Matricii de Politici stabilite prin Adendumul la Programul de Suport bugetar „Stimularea Economică în zonele Rurale”, a creat o rețea de Incubatoare de Afaceri în raioanele: **Ștefan Vodă, Leova, Rezina, Sîngerei, Dubăsari (s. Coșnița), Ceadâr-Lunga, Nisporeni, Cimișlia, Călărași, Cahul.**

La stabilirea modelului relevant pentru dezvoltarea unui Incubator de Afaceri în RM, a fost luată în considerare experiența pozitivă de constituire și dezvoltare a Incubatorului de afaceri din Soroca, creat cu suportul guvernului norvegian și lansat în decembrie 2009. Acest incubator a demonstrat durabilitate și eficiență în activitate, contribuție la apariția de noi entități economice și dezvoltarea celor existente cât și, nu în ultimul rând, beneficii la bugetul local.

ODIMM este autoritatea responsabilă de organizarea procesului de renovare a clădirilor oferite de către autoritățile publice locale și înregistrarea legală a Incubatorului de Afaceri. IA sunt structuri legale independente constituite de autoritățile publice locale sub formă de Instituții Publice. De asemenea ODIMM este activ implicată în procesul de selecție a managerului și a potențialilor rezidenți.

Obiectivele generale ale înființării Incubatoarelor de Afaceri în Republica Moldova:

- Crearea unui mediu de afaceri favorabil dezvoltării și creșterii IMM-urilor;
- Promovarea culturii antreprenoriale și îmbunătățirea performanțelor manageriale;
- Consolidarea unui sector privat dinamic, capabil să facă față forțelor concurențiale și competiției internaționale;
- Facilitarea accesului IMM-urilor la surse de finanțare, creșterea numărului de activități economice competitive, întărirea climatului investițional, precum și reducerea ratei șomajului în zonele-țintă.

Comaniile incubate sunt găzduite în incubator pe o perioadă de 3 ani. În acest interval companiile beneficiază de servicii care pot fi grupate după cum urmează:

- Oferirea de spațiu de închiriat pentru birouri și pentru producție, la preț mai mic decât cel comercial;
- Servicii administrative și tehnice;
- Consultanță și ghidare în afaceri;
- Acces la finanțe.

Toate aceste activități au rolul de a susține dezvoltarea întreprinderilor nou create astfel încât acestea să poată ajunge la un nivel de stabilitate și autonomie care să le permită părăsirea Incubatorului și funcționarea pe cont propriu, cu șanse crescute de a face față mediului concurențial.

AMPLASAREA INCUBATOARELOR DE AFACERI

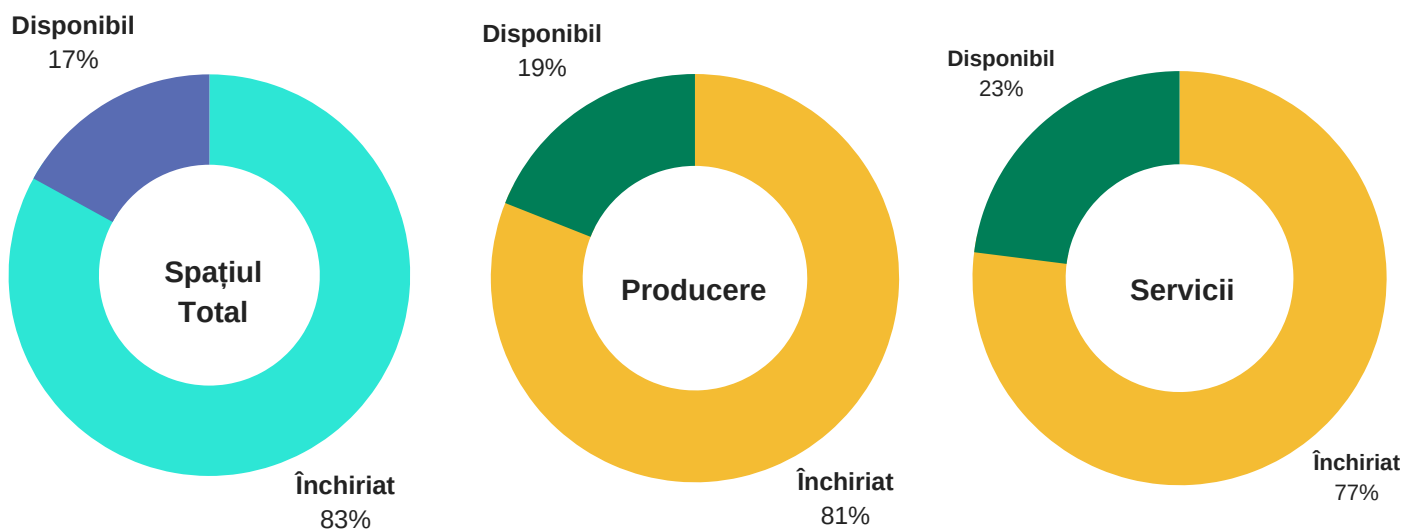
Spațiul oferit de Incubatoarele de Afaceri

Toate Incubatoarele de Afaceri sunt amplasate în clădiri cu 2-4 etaje cu o suprafață ce variază între app. 1000 m2 și 2100 m2. Locațiile au fost oferite de către autoritățile publice locale și renovate cu suportul financiar al Uniunii Europene. Ca regulă la parter sunt amplasate birourile administrative și spațiile destinate producerii, care dispun de intrări și contoare pentru energie electrică separate, iar spațiile pentru birouri, sălile de conferințe sunt amplasate la etajele superioare.

Capacitatea operațională a IA (m2)

	Suprafața clădirii	Suprafața totală de închiriere	Producere	Servicii	Spațiul administrativ	Spațiul comun
IAS	1773	1200	996	204	125	448
IASV	1872.2	862.5	371	491.5	135	874.7
IAL	1180	724	117.4	606.6	52.4	403.6
IAR	1147.21	674.32	487.17	187.15	144.74	328.15
IASg	1285.41	734.42	126	608	47.73	503.26
IARD	1026.18	557.78	242.33	315.45	136.2	332.2
IACL	1966.41	1094.8	282	812	49	822.61
IAN	2100	1218	306	918	50	832
IACM	1336.40	944.2	202	742.2	43.7	270.1
IAC	1571	914.7	220.8	693.9	34.3	553
IACH	1494.37	1000.92	200.62	800.3	49.05	339.7
TOTAL	16.752.18	9.929.64	3.551.32	6.379.1	867.12	5.707.32

Gradul de utilizare a spațiului IA

În ceea ce privește indicatorul "Gradul de utilizare a spațiului", acesta este satisfăcător, luând în considerație că unele Incubatoare de Afaceri se află la începutul perioadei de activitate, gradul de ocupare este de **83%**.

Servicii administrative și tehnice

Pe lângă spațiul modern pus la dispoziție, fiecare IA oferă servicii tehnice și administrative. Aceste servicii sunt servicii de bază pentru asigurarea condițiilor de muncă și siguranță pentru desfășurarea activității companiilor incubate.

Rezidenții IA beneficiază de următoarele servicii logistice:

- Servicii de recepție: asigurate în general de un recepționist angajat de incubator.
- Servicii secretariale: presupune trimiterea de faxuri, asigurarea corespondenței etc.
- Servicii de asigurare a securității: aceste servicii se referă la mentenanța echipamentelor companiilor incubate.
- Servicii de comunicare: asigurarea infrastructurii necesare comunicației: Internet, telefonie, etc.
- Servicii de curățenie: curățarea și întreținerea sediului folosit de firmele incubate.
- Parcare.

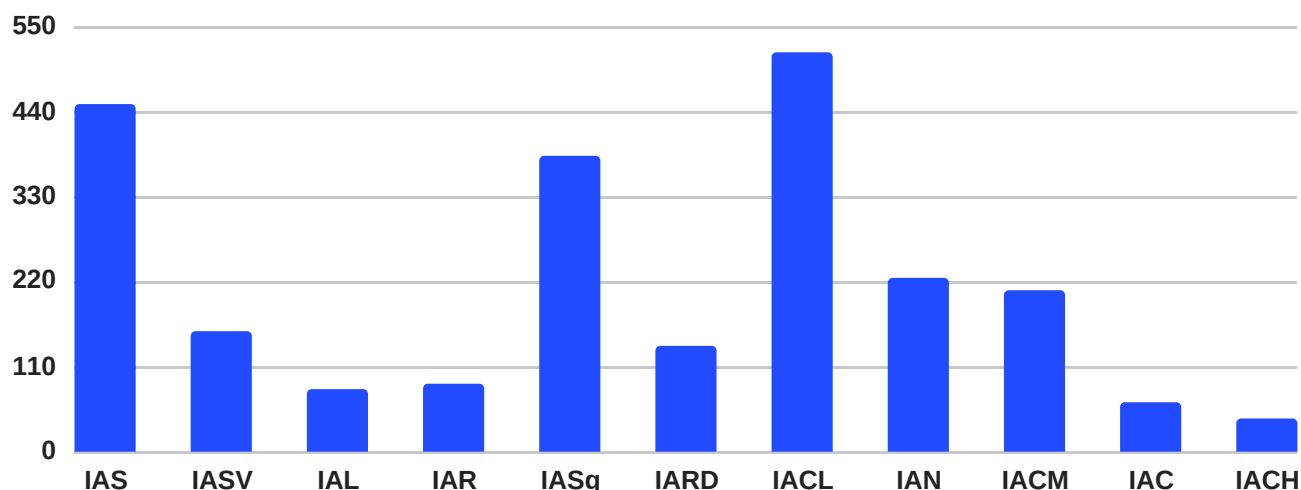
Consultanță și ghidare în afaceri

Beneficiari ai serviciilor IA sunt nu doar rezidenții acestora, IA avînd rolul de centre de informare și consultanță pentru antreprenorii din raioanele unde sunt amplasate. În acest sens, IA au gazduit și au organizat multiple evenimente, cursuri de instruire, seminare, ateliere de lucru - menite să contribuie la dezvoltarea abilităților antreprenoriale ale managerilor companiilor incubate, dar și a agenților economici din raion.

Astfel, cei 11 administratori ai IA au oferit 3409 consultanții rezidenților IA și antreprenorilor din regiune. Domeniile solicitate au fost:

- consultanță în inițierea afacerii;
- consultanță și asistență în elaborarea planurilor de afaceri și de marketing;
- consultanță în domeniul Legislației;
- asistență în scopul diversificării capacității beneficiarilor Programului de a-și comercializa produsele sau serviciile în afara zonei de amplasare a incubatorului de afaceri;
- consultanță și instruire în managementul afacerilor;
- asistență pentru dezvoltarea de parteneriate naționale și internaționale;
- managementul resurselor umane;
- diseminarea informației cu privire la programele naționale și internaționale gestionate de ODIMM;
- diseminarea informației cu privire la oportunitățile oferite de alte programe/proiecte operaționale.

Distribuția pe IA a numărului de consultații oferite

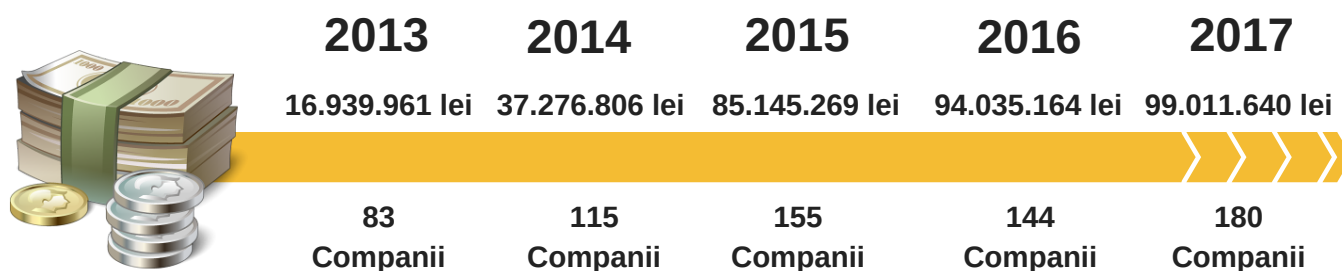

Indicatori de performanță 2017

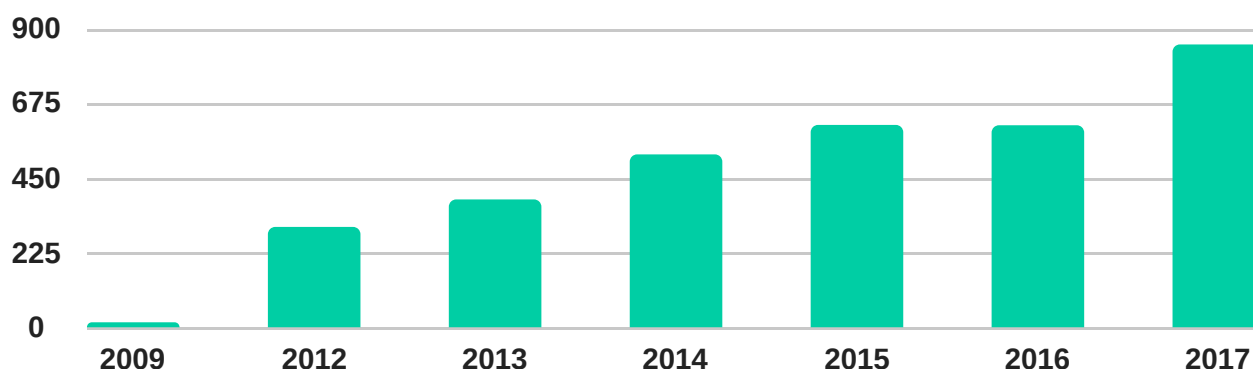
În cadrul celor **11** Incubatoare de Afaceri își desfășoară activitatea **180** companii dintre care **87** sunt start-up, **89** sunt gestionate de tineri și **75** de companii administrate de femei. Per total au fost create **864** locuri de muncă dintre care **410** pentru femei și **344** sunt destinate tinerilor.

Cifra de afaceri al rezidenților Incubatoarelor de Afaceri

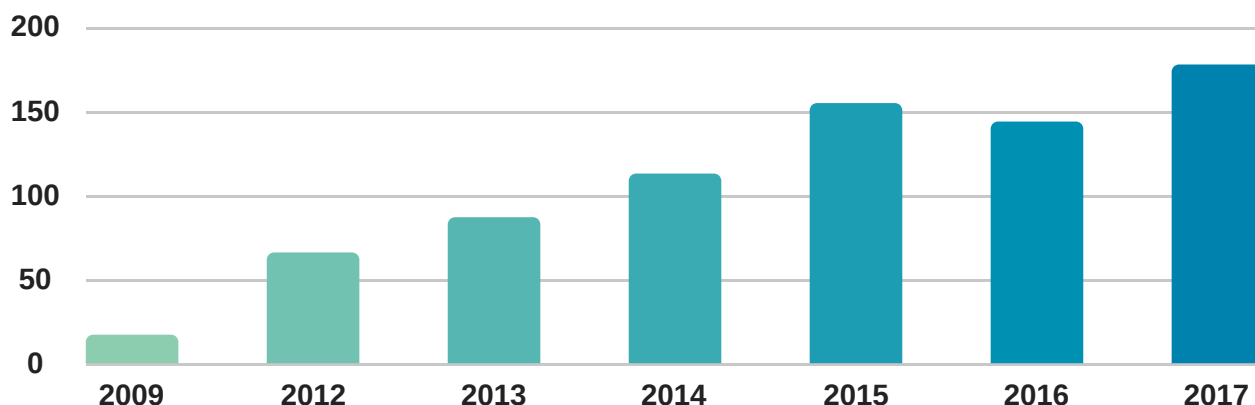
Conform datelor prezentate la 31.12.2017, ținem să menționăm că odată cu creșterea numărului companiilor incubate a crescut și cifra de afaceri al rezidenților din cadrul Incubatoare de Afaceri, ajungând la 99,011,640 lei.

Evoluția numărului locurilor de muncă

Evoluția numărului companiilor rezidente

Pe parcursul anului 2017 în cadrul celor **11** IA au fost incubate **67** companii noi dintre care **43** de companii sunt debutante.

Utilizarea Fondului Revolving

În prima jumătate a anului 2014 ODIMM a elaborat schema de finanțare și setul de acte procedurale necesare constituirii și funcționării Fondului de susținere financiară a rezidenților. Fondul de susținere a rezidenților are drept scop sporirea capacităților de dezvoltare a antreprenorilor- rezidenți din cadrul IA prin facilitarea accesului la finanțare a acestora, umarea acordării resurselor financiare sub formă de împrumut preferențial.

Suma Totală a Fondului pe rețea

Suma împrumuturilor acordate

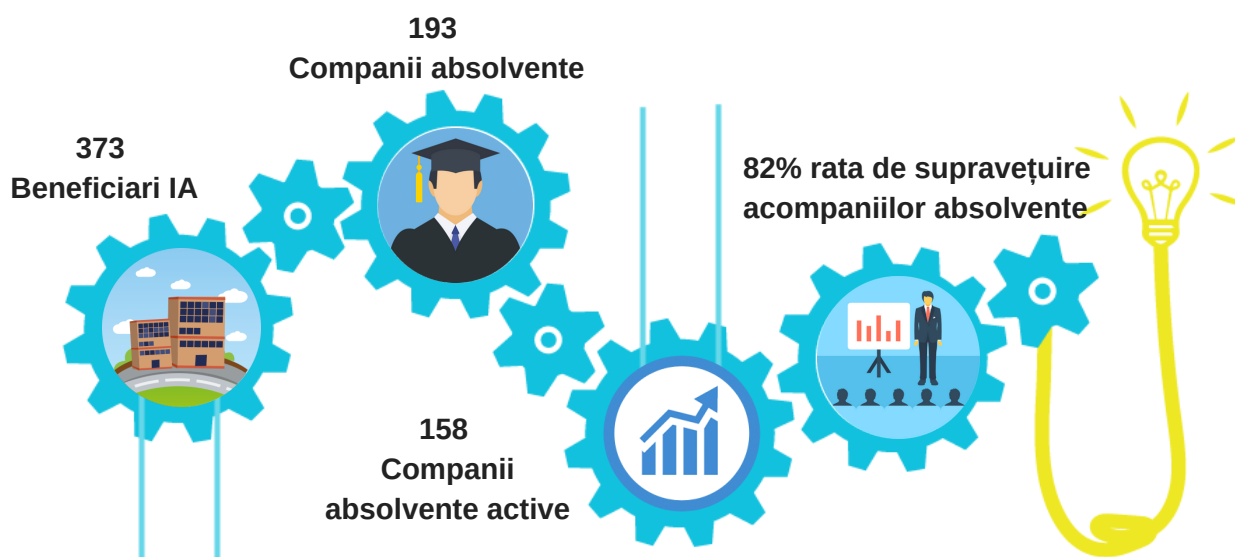

Numărul companiilor beneficiare

50 beneficiari

Beneficiari ai Incubatoarelor de Afaceri

2013 6 Incubatoare de Afaceri

2014 8 Incubatoare de Afaceri

2015 9 Incubatoare de Afaceri

2016 9 Incubatoare de Afaceri

2017- 11 Incubatoare de Afaceri

2013

2014

2015

2016

2017

Companii
rezidente

83
Companii

115
Companii

155
Companii

144
Companii

180
Companii

Companii
Start-up

42
Start-up

58
Start-up

64
Start-up

60
Start-up

87
Start-up

Companii
administrare
de Tineri

51
Tineri

50
Tineri

80
Tineri

70
Tineri

89
Tineri

Companii
administrare
de Femei

33
Femei

40
Femei

52
Femei

56
Femei

75
Femei

Total locuri
de muncă

215
Total locuri
de muncă

556
Total locuri
de muncă

611
Total locuri
de muncă

610
Total locuri
de muncă

864
Total locuri
de muncă

Locuri
de muncă
pentru tineri

103
Tineri

202
Tineri

247
Tineri

242
Tineri

344
Tineri

Locuri
de muncă
pentru femei

94
Femei

256
Femei

252
Femei

281
Femei

410
Femei

Activitatea RIAM 2017

Semnarea acordului de constituire a Clusterului Energiei de Biomasă

Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii a semnat acordul de constituire a Clusterului Energiei din Biomasă, care va asigura un cadru de cooperare între actorii cheie pe piața biocombustibilului, va contribui la crearea parteneriatelor locale, regionale și internaționale în domeniu. Entitatea întrunește 23 de membri, printre care Agențiile de Dezvoltare Regională (Nord, Sud, Centru), Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii, universități, asociații, ONG-uri, rețeaua Incubatoarelor de Afaceri, agenți economici din sector și alte instituții. Invitația de aderare este deschisă pentru noi membri.

Organizarea sesiunilor de instruire pentru potențialii rezidenți din Cahul și Călărași

Pe parcursul trimestrului întâi ODIMM a organizat 3 sesiuni de instruire pentru potențialii rezidenți a Incubatorului de Afaceri din Călărași, cu tematica "Aspecte legislative în inițierea afacerii", și "Planificarea Afacerii" care a fost desfășurată în două părți. Experții ODIMM au selectat pentru incubare mai multe idei de afaceri. La Cahul au avut loc două sesiuni de mediatizare a rolului Incubatorului de Afaceri ca instrument de suport și dezvoltare pentru companiile start-up, la care au participat în total peste 100 persoane.

Instruirea managerilor și consultanților în domeniul gestionării financiare eficiente la tema „Analiza economică a activității antreprenoriale”

Timp de 2 zile administratorii și consultanții celor 9 Incubatoare de Afaceri, deschise cu suportul ODIMM în raioanele țării, au fost instruiți în domeniul gestionării financiare eficiente în cadrul unui seminar cu tematica „Analiza economică a activității antreprenoriale”. Instruirea a fost organizată de către experții Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM) în perioada 23-24 februarie. Participanții la seminar au fost instruiți în domeniul analizei financiare a întreprinderii, au participat la simulări de soluționare a

problemelor contabile, au învățat să evalueze corect situația financiară a întreprinderii în baza rapoartelor financiare, au avut ocazia să-și perfecționeze aptitudinile de a efectua analiza indicatorilor financiari și eficiența activității operaționale. Seminarul va permite reprezentanților Rețelei Incubatoarelor de Afaceri din Moldova (RIAM) să acorde consultanță financiară profesionistă rezidenților și potențialilor antreprenori, care intenționează să-și deschidă o afacere sau să o dezvolte pe cea existentă. Acesta va permite eficientizarea activității economice a agenților economici, sporirea randamentului activității lor și excluderea erorilor în fluxul financiar al întreprinderii.

Lansarea Incubatorului de Afaceri din Călărași

Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM) în parteneriat cu Consiliul Raional Călărași și Ministerul Economiei, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene au lansat cel de-al 10-lea Incubator de Afaceri. Incubatorul de Afaceri din Călărași are o suprafață totală de 1567 m². Aici vor fi găzduite circa 20-26 companii, care ar putea crea cel puțin 60 locuri de muncă. La momentul deschiderii, 15 companii au obținut statutul de rezident al incubatorului, dintre care 5 companii activează în domeniul producerii iar 10 companii prestează servicii. Incubatorul va acorda sprijin logistic, consultativ și financiar companiilor și startup-urilor incubate.

Rețeaua Incubatoarelor de Afaceri din Republica Moldova (RIAM) la 3 ani de activitate

Rețeaua Incubatoarelor de Afaceri din Moldova (RIAM) a demonstrat în 3 ani de activitate eficiență și viabilitate. Cele 10 incubatoare deschise în teritoriu cu suportul financiar al Uniunii Europene și a guvernului Norvegiei, constituie pilonii dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii din regiunile țării. Consiliul Consultativ al Rețelei Incubatoarelor de Afaceri din Moldova a făcut totalurile activității acestei platforme și a votat înscrierea în rețea a Incubatorului de Afaceri din Călărași, care a fost deschis pe 19 iunie. Reprezentanții incubatoarelor au scos în evidență problemele, constrângerile și doleanțele antreprenorilor din regiunile țării. Administratorii incubatoarelor au menționat că este necesară implicarea mai activă a administrației publice locale în susținerea mediului de afaceri prin asumarea unor responsabilități ce țin de infrastructură și alte proiecte comune. Membrii Consiliului RIAM au convenit asupra elaborării unui cadru normativ privind activitatea incubatoarelor de afaceri. Totodată, Consiliul a votat realegerea dlui Roman Curcă în funcția de Manager al RIAM.

Lansarea Incubatorului de Afaceri Cahul

La data de 17 august, Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM) a lansat un nou Incubator de Afaceri la Cahul. Acesta este al unsprezecelea incubator de afaceri din țară. Lucrările de reparație și amenajare a edificiului au fost suportate de către Uniunea Europeană și Consiliul raional Cahul. Incubatorul din Cahul găzduiește 11 companii orientate preponderent spre servicii și producție, ulterior urmând să fie completate până la 24 de locuri. De asemenea de serviciile incubatorului beneficiază 7 rezidenți virtuali. O bună parte dintre companiile incubate la Cahul sunt specializate în prestări de servicii și producție (alimentație publică, contabilitate, intermediari, producere de încălțăminte, geamuri și uși din PVC).

Programul guvernamental „Femei în Afaceri” a fost găzduit de către Incubatoarele de Afaceri din Soroca, Sîngerei, Cimișlia și Călărași

Peste 100 de femei din 14 raioane al Republicii Moldova care vor să-și lanseze o afacere proprie au participat la cursuri de instruire în domeniul afacerilor. Școlarizarea și ghidarea viitoarelor antreprenoare în lumea businessului este realizată în cadrul Programului guvernamental „Femei în Afaceri”, gestionat de către Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM). În cadrul sesiunii de instruire, viitoarele femei de afaceri au fost instruite și ghidate timp de 6 zile de experți competenți privind pașii necesari de lansare și dezvoltare a unei afaceri. Participantele au dezvoltat modele de afaceri viabile, au elaborat business planuri și au simulat procese reale de dezvoltare a afacerii. Acestea au mai primit informații utile privind modalitățile de negociere cu instituțiile financiare pentru accesare de finanțări și investiții

*Sesiune de informare „Oportunități pentru Dezvoltarea și Internaționalizarea IMM ”
la Incubatoarele de Afaceri Cahul și Călărași.*

La data de 24.10.2017 și 02.11.2017 în incinta Incubatorului de Afaceri din Călărași și Cahul, Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii a organizat o sesiune de Informare cu genericul „Oportunități pentru Dezvoltarea și Internaționalizarea IMM ”. În cadrul sesiunii de informare au participat peste 60 de antreprenori și rezidenți al Incubatorului de Afaceri. Antreprenorii din raionul Călărași și Cahul au fost informați despre Programele de suport și dezvoltare a afacerilor, precum și despre instrumentele de internaționalizare prin intermediul Rețelei Enterprise Europe Network. Oamenii de afaceri au manifestat un interes sporit atât pentru programele PARE “1+1”, PNAET, cât și pentru programele destinate dezvoltării abilităților antreprenoriale ale femeilor (Programul-pilot „Femei în Afaceri” și „Business Academy for Women”). În cadrul discuțiilor au fost împărtășite experiențele antreprenorilor care au beneficiat de programele de susținere antreprenorială implementate de ODIMM. La finele întreprinderii participanții au venit cu propunerea de a fi organizate mai multe întâlniri de acest gen în localitate.

Cel mai bun Incubator de Afaceri al Anului 2017

Incubatorul de Afaceri (IA) Sângerei este Câștigătorul celei de a III-a ediții a Concursului „Incubatorul de Afaceri al anului”. Acesta este organizat de către Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM) și Rețeaua Incubatoarelor de Afaceri din Republica Moldova (RIAM). Cupa Transmisibilă, diploma de onoare și cadoul de preț au fost înmânate Liliane Gheorghiță, reprezentantei Incubatorului de Afaceri din Sângerei, pentru activitatea remarcabilă a Incubatorului pe parcursul anului 2017. Decernarea premiului a avut loc în cadrul ședinței de totalizare a activității Incubatoarelor de Afaceri pentru anul 2017 și planificării pentru anul 2018. Incubatorul de Afaceri Sângerei are o rată de incubare de 90%. În cadrul instituției sunt incubate 30 de întreprinderi, dintre care 14 sunt start-upuri. 21 de întreprinderi oferă servicii precum consultanța psihologului, logopedie, proiectare electrică, scrierea proiectelor pentru dezvoltarea afacerilor, servicii transport, etc. Totodată, 9 dintre acestea activează în domeniul producerii: produse de patiserie, confecționare mobilă, confecții textile etc. Cifra totală de afaceri al companiilor incubate se ridică la 6,5 mln lei.

Instruire privind desfășurarea focus grupurilor pentru antreprenorii cu potențial de export

Reprezentanții Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM) și ai Incubatoarelor de Afaceri Soroca, Sângerei, Nisporeni și Ștefan-Vodă au participat la o sesiune de instruire privind modul de aplicare eficientă a metodologiei și desfășurarea unui focus grup cu antreprenorii exportatori sau potențialii exportatori din Republica Moldova. Instruirea face parte din proiectul Băncii Mondiale pentru Ameliorarea Competitivității "Focus grupuri cu exportatori pentru dezvoltarea programului de formare personalizat pentru exportatori și implementarea conceptului de formare a formatorilor pentru personalul ODIMM și Incubatoarelor de Afaceri, implementat de compania de consultanță Gateway & Partners.

După centralizarea rezultatelor focus-grupurilor realizate printre antreprenorii cu potențial de export, Gateway & Partners în colaborare cu ODIMM și Incubatoarele de Afaceri, va dezvolta un program de pregătire antreprenorială bazat pe module care va acoperi vacuumul de informații și cunoștințe ale antreprenorilor privind procedurile de export.

Colaborarea cu Incubatoarele de Afaceri în cadrul proiectului "Business Academy for Women"

Cu suportul Incubatoarelor de Afaceri au fost organizate 3 sesiuni de informare privind promovarea oportunităților oferite de către proiectul "Business Academy for Women", aceste sesiuni de informare au avut loc în cadrul Incubatoarelor de Afaceri Ștefan Vodă, Cimișlia și Rezina.

Ca urmare a sesiunilor de informare a fost stabilit un program de instruire pentru 100 de antreprenoare care au fondat și gestionează o întreprindere. Temele sesiunii de instruire se axau pe schimbările în marketing-ul întreprinderii în condițiile contemporane, descrierea business proceselor din cadrul întreprinderii, optimizarea business modelelor unei întreprinderi, efectuarea operațiunilor de export import și avantajele exportului pentru Sectorul Întreprinderilor Mici și Mijlocii. Sesiunile au fost desfășurate în Incubatoarele de Afaceri: Soroca, Sângerei, Rezina. Ceadâr Lunga

REȚEAUA INCUBATOARELOR
DE AFACERI DIN MOLDOVA

